

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1387/2021
14.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Горадне Комненић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Александра Младеновић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8095/19 од 01.10.2020. године, у седници одржаној дана 14.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА из села ..., Општина ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8095/19 од 01.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 22096/15 од 18.04.2019. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе као из поднеска тужиоца од 03.01.2019. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је тужена обавезана да му на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 1.700.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањене животне активности, са законском затезном каматом од пресуђења 18.04.2019. године па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у односу на тужену за накнаду нематеријалне штете и то од досуђеног износа од 1.700.000,00 динара, као у ставу другом изреке, па до траженог износа од 3.000.000,00 динара, односно за износ од још 1.300.000,00 динара и то: на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности од досуђеног износа од 1.700.000,00 динара до траженог износа од 2.000.000,00 динара; на име претрпљеног страха од 600.000,00 динара и на име претрпљених физичких болова од 400.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд тужену обавезе да му на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде исплати за период од децембра 2002. године до јуна 2018. године, износ, са каматом, наведен у том ставу изреке. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд тужену обавезе да му исплати капитализирану ренту за период од 25.08.2018. године па до 23.09.2020. године у износу од 498.706,54 динара, са

законском затезном каматом почев од 26.08.2018. године, као неоснован. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 643.300,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 8095/19 од 01.10.2020. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П 22096/15 од 18.04.2019. године у ставу другом изреке, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати на име накнаде нематеријалне штете износ од 1.700.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности, са законском затезном каматом од 18.04.2019. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу шестом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 22096/15 од 18.04.2019. године, тако што свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреде из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, која би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке. Ревидент у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен у својству полицајца у ОУП-у ... од марта 1990. године па до 16.12.2002. године, када му је радни однос престао због губитка радне способности на који начин је стекао инвалидску пензију. До пензионисања тужиоца дошло је јер је 1998. године, доживео саобраћајну несрећу у којој је задобио прелом фронталне кости и лом носа, па је оперисан на ВМА у Београду, а након шест до седам месеци вратио се на радно место полицајца. Међутим, како се његово здравствено стање погоршало, Комисија за утврђивање здравствене способности овлашћених службених лица и радника на одређеним дужностима при Заводу за здравствену заштиту радника Министарства унутрашњих послова је, на основу лекарског прегледа и увида у приложену медицинску документацију, утврдила, решењем од 16.12.2002. године, да тужилац болује од обољења за које су дате четири закључне дијагнозе: 1. еpi postt reumatica; 2. st. post. fractura ossis frontalis 1. sin.; 3. alcoholismus; 4. pseudo nurastshenia. Вештачењем од стране судског вештака специјалисте ортопедске хирургије и трауматологије од 11.09.2017. године утврђено је да је тужилац дана 24.06.1998. године око 00,45 часова, као возач у саобраћајном удесу задобио више тешких телесних повреда због којих је лечен један дан у болници у ..., а потом 12 дана на ВМА где је и оперисан. Повреда је оставила трајне последице због којих је тужилац трпео физичке болове јаког интензитета око један дан, средњег интензитета око десет дана, а потом болове лаког

интензитета у трајању још око три месеца. Код њега постоји наруженост лаког степена и умањење животне активности од 15%, а његово здравствено стање, са хируршко-трауматолошке стране, добило је коначни облик око две године након задобијених повреда. Неуропсихијатријским вештачењем од 26.12.2017. године, утврђено је да је тужилац, при повређивању, трпео страх високог интензитета примарни око 60 минута и секундарни око 24 сата, а затим страх средњег интензитета око 4 недеље, те ниског интензитета још око 6 месеци. Код тужиоца постоји органски ментални поремећај са сликом псеудо неурастеније и посттрауматске епилепсије као последице повреде мозга приликом саобраћајне незгоде што је за 60% умањило његову животну активност. Тужена је, у одговору на тужбу, истакла приговор застарелости тужиоцевог потраживања.

Врховни касациони суд налази да је код овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд правилно одбио, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати на име накнаде нематеријалне штете износ од 1.700.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности са припадајућом законском затезном каматом, пошто је то потраживање тужиоца застарело.

Одредбама члана 376. Закона о облигационим односима, прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило (став 1.). У сваком случају ово потраживање застарева за пет година од када је штета настала (став 2).

Застарелост престaje право захтевати испуњење обавезе, јер је тако прописано одредбом члана 360. ЗОО.

Одредбом члана 361. став 1. ЗОО, прописано је да застарелост почиње тећи првог дана после дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није што друго прописано.

Застарелост наступа кад истекне последњи дан законом одређеног времена, сходно одредби члана 362. ЗОО.

У конкретном случају, вештачењем је утврђено да код тужиоца постоји органски ментални поремећај са сликом псеудонеурастеније и посттрауматске епилепсије као последице повреде мозга приликом саобраћајне незгоде, дана 24.06.1998. године, што је и био разлог за губитак радне способности тужиоца и његово пензионисање, на основу одлуке – решења Комисије за утврђивање здравствене способности овлашћених службених лица и радника на одређеним дужностима при заводу за здравствену заштиту радника Министарства унутрашњих послова, од 16.12.2012. године, у ком решењу су дате четири закључне дијагнозе болести од којих се тужилац и данас лечи. Рок застарелости за претрпљене душевне болове због умањене животне активности почиње да тече од завршетка лечења и сазнања за последице смањене животне активности. Када се ради о хроничном обољењу, које изискује доживотно лечење, што је овде случај, застарелост почиње да тече од дана када је здравствено стање оштећеног консолидовано, тако да даље лечење не може да доведе до његовог побољшања, већ се спроводи ради одржавања здравственог стања оболелог на успостављеном нивоу. Хронично стање психичких болести од којих се тужилац и данас лечи, утврђено је у децембру 2002. године, када је он и сазнао да је стање његове болести трајно и да је разлог за његово пензионисање, па је тада почео да

тече трогодишњи рок застаревања накнаде штете на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности, сходно одредби члана 376. став 1. ЗОО. То значи, да је у децембру 2005. године тужиочево потраживање застарело, па имајући у виду да је он тужбу суду поднео дана 01.03.2007. године, следи да се тужена основано позвала на застарелост јер је наступањем застарелости престало право тужиоца да захтева испуњење обавезе тужене, сходно цитираној одредби члана 360. став 1. истог Закона.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да је другостепени суд изједначио губитак радне способности са умањењем животне активности. Супротно томе, другостепени суд је правилно закључио да је код тужиоца хронично обољење које изискује доживотно лечење утврђено у децембру 2002. године, па то што је том приликом Комисија за утврђивање здравствене способности овлашћених службених лица и радника на одређеним дужностима при Заводу за здравствену заштиту радника, превасходно одлучивала о губитку радне способности тужиоца, није битна чињеница јер је тужилац, већ тада, сазнао да болује од психичког обољења на основу дате четири закључне дијагнозе, од ког обољења се лечи и данас.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да је он, тек када је налазом и мишљењем судског вештака у овом поступку, утврђен проценат умањења животне активности, сазнао за последице штетног догађаја и да се рок застарелости накнаде штете мора да рачуна од момента када је утврђен проценат умањене животне активности тужиоца. Супротно томе, за почетак рачунања рока застарелости није битно изјашњење судског вештака о проценту умањења животне активности већ је битан моменат када је лечење завршено односно када је тужиочева болест из акутног прешла у хронично стање, јер је од тог момента, његово здравствено стање консолидовано тако да даље лечење не може довести до његовог побољшања. У овом случају, то је било у децембру 2002. године. Евентуално погоршање здравственог стања тужиоца није битно за рачунање рока застарелости јер би тужилац право на накнаду штете на име душевних болова које трпи због погоршања болести која је довела до умањења његове животне активности, имао могућност да оствари под условом да је претходно остварио право на накнаду штете по основу обољења које је накнадно довело до увећања процента умањења његове животне активности, а то овде није случај. Због тога тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео у смислу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

